

Așadar, „Gaudeamus igitur”

Oricât ar părea de curios, bătrînul „Heidelberg” a stîrnit o duioasă agitație în coloanele criticii dramatice. Unghiul de abordare a spectacolului diferă în funcție de cei care l-au văzut, sau nu, pe Tony Bulandra. Primii evocă nostalgic teatrul „actorilor de altădată”, cu neuitate interpretări în roluri mai mult sau mai puțin mediocre, mai mult sau mai puțin banale sau episodice (Lutz, Kellermann). Și, spre satisfacția tinerii generații de actori, mărturisesc că imaginea lui Karl Heinz '68, în fermecătoarea întruchipare a lui Florin Piersic, a izbutit să le șteargă din memorie și din albumul cu vedetele preferate pînă și chipul lui Tony Bulandra. E o recunoaștere supremă în ochii acelor pentru care acest actor reprezenta prototipul farmecului și eleganței scenice. Ceilalți — cei care n-au avut privilegiul vârstei, și nu l-au văzut pe Tony Bulandra, lipsiți deci de suportul amintirilor înduioșate, s-au dezlănțuit cu indignare în fața „acestei profanări” a repertoriului primei noastre scene. Supremul argument în diatribă este invocarea presupusei aversiuni a publicului, a tineretului nostru studentesc, care, evoluat în materie de divertisment, e posesorul unor ultramoderne „tin-cluburi”, „café-baruri”, care și-a construit un repertoriu propriu într-un „teatru în pod”: prin urmare n-ar putea fi interesat de decorul berăriei de pe malul Neckarului și nici de cîntecele confreriilor renane...

Nici eu nu l-am văzut vreodată pe Tony Bulandra, iar *Heidelbergul de altădată* nu-mi evocă amintiri de spectacol, ci doar o cărțuție cu coperti subțiri de hîrtie portocalie, din vechea „Biblioteca pentru toți”. Din cîte știm însă cu toții, publicul (inclusiv tineretul, din păcate) nu are gusturi precis orientate, preferințe marcate de repertoriu, și nu numai în teatru. Tocmai de aceea, el acceptă, între altele, și bătrîna melodramă a lui Meyer-Förster, scrisă la începutul veacului. Adevărul este că sălile sînt ticsite

cu tineret — la matineele acestei reprezentatii: pentru public „Heidelbergul” astăzi nu reprezintă o problemă, nu suscită discuții, nu aprinde controverse, nu iscă pasiuni. Alături de unele programe ale Cinematecii cu filme mute, de repunerea în circulație a melodiilor fredonate de bunicii noștri, de tirajele epuizate ale „Medelenilor”, *Heidelbergul de altădată* face familie bună. Este un produs cu faimă veche și verificată, ce mai slujește și astăzi în ofensiva teatrului comercial. Se folosesc, la urma urmei, des-tute produse noi, mult mai puțin reușite, în această operație de atragere a spectatorilor, chiar și pe prima noastră scenă, chiar și în această stagiune, încît acest compromis pare cel mai puțin nociv. Cei care s-au supărat că piesa a fost inclusă pe afiș — înfierînd-o — uită se pare producțiile anterioare, asemănătoare ca „utilitate”, și mai ales cele care se anunță, restrîngînd o discuție generală despre repertoriu la un singur caz.

Cît privește spectacolul ca atare, el nu comportă multă discuție. Calitatea sa rezidă într-un anumit farmec naiv, ușor desuet, fără îndoială lăcrimos, un farmec care emană însă cu exclusivitate din jocul lui Florin Piersic, despre care s-a scris în general elogios. Ciudat este însă că aceste elogii par a descoperi, ca născute spontan, disponibilitățile lui Piersic, uitîndu-se de Val din *Orfeu în infern*, de Lennie din *Oameni și șoareci* sau, mai recent, de Orin din *Electra*: adică de tot ceea ce dovedise Florin Piersic pînă la Karl Heinz, că stăpînește, în registrul tragic, în varietatea ca și în profunzimea trăirilor. E drept, tînărul actor a trecut un nou examen al maturității tineretii sale. E o compoziție a propriei vârste — ceea ce nu e ușor — într-un rol studiat pînă la obținerea degajării și spontaneității totale: o dirijare tehnică de amplă virtuozitate a dat acest farmec irezistibil întregii partituri cu intrări și ieșiri impecabile, cu o sigură dozare a temperamentului, a fre-

De la stînga la dreapta: Alfred Demetriu (Lutz), Florin Piersic (Karl Heinz), Costache Diamandi (Schöllerman), Chiril Economu (dr. Jüttner) și Iilca Tomoroveanu (Käthie)

neziei, deopotrivă cu o tristețe adîncă, o gravitate responsabilă. Cuceritoare e plăcerea, bucuria cu care actorul se dăruie acestui rol, amplificîndu-i coordonatele, dilatîndu-i semnificațiile, solicitînd emoție fără a se folosi de procedeele melodramei. Relația actor-rol a conținut dintotdeauna un mare coeficient de subiectivitate, și, chiar dacă pasiunile actorilor pentru anumite roluri nu corespund ierarhiei valorice stabilite de critică, rezultatele — fericite în cazul de față — îmbogățesc palmaresul interpretului.

Singura nedumerire legată de acest „Heidelberg” rămîne de ce a trebuit Florin Piersic să aștepte rolul lui Karl Heinz, pentru ca un venerabil profesor să-i recunoască într-o cronică dreptul de a fi „societar” al Teatrului Național? Oare e nevoie de confruntarea cu succesul altora, de altădată, trebuie repuse pe afiș *Femeia și paiața* sau *Marchizul de Priola*, pentru ca generația de tineri actori să fie evaluată la justa ei valoare?